

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
pe 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Leii de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napotiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond; prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecăre publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefranate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul IV.

Număr de Duminecă

Nr. 11

Alegerile pentru Sinod.

(*) Îndeosebi în preajma alegerilor pentru Sinod trebuie să ne aducem aminte cu sfîntenie de marele Andreiu Șaguna. Lui avem să-i mulțumim că biserica română drept mădular a răsăritului este pusă, în țeara Ungurească, pe temelii atât de tari, încât numai când am fi niște slăbănogi și nemernici, i s'ar putea aduce stricăciune.

Și trebuie să ne aducem aminte de Șaguna și să scrutăm tot ce el a săvîrșit mai ales acum, când primejdiile cresc pe fie-care zi, când chiar cel așezat în scaunul cărui Șaguna i-a dat odinioară o atât de mare strălucire, nu înțelege să lupte cu destulă bărbăție pentru a se păstra neștirbită marea moștenire a mult jeluitului Șaguna... Numai aducându-ne aminte de luptele necurmăte, de înțelepciunea și bărbăția lui Șaguna, vom fi în stare să luptăm și noi cu tărie mai mare, ca prin alegerile sinodale să se poată îndrepta greșelile și răul săvîrșit, cu voie ori fără voie, de cei ce au urmat în scaunul lui Șaguna.

Am avut adică noi, Românii gror. nenorocul ca după moartea lui Șaguna biserica să nu fie cărmuită de cei ce trăiseră alături de marele metropolit și fuseseră mâna lui dreaptă, ci de oameni slabi, cari în fața puterii stăpînirii lumesti se încovoiau, iar puterile și le risipeau nu luptând pentru biserică, ci să zdrobească pe cei cari în sinul bisericii se conduceau de gândurile și simțurile altuie într'ensuși de marele Andreiu.

De acea te întrebi — și nu găsești răspuns — ce bun s'a făcut în pătratul de veac de când Șaguna a murit? Milioane a lăsat și Sibiuul nici până azi nu are catedrală, ci tot ce a lăsat marele metropolit, spre destrămarea s'a pornit... Insuși metropolitul d'acum înțelege statutul organic așa fel, că la cel dintâiu privilegiu ce i-s'a dat să apere legea pe care e așezată biserica și școala Românilor ortodoksi, se dă bătut: îngăduie adică, în afacerea rentei școalelor române dela Brașov, ca stăpînirea ungurească să facă spărtură în zidurile cetății noastre naționale-bisericești fără măcar să-și ridice glasul...

Eată de ce alegerile sinodale d'acum au o însemnătate mai mare de cât cele trecute de pildă. Alegătorilor, obștei, li se dă adevărat prilej să-și spună cuvîntul. Se arête că dorește o schimbare, ori se mulțumesc ca archidieceasa și în viitor să se cărmuiască tot ca sub Miron... Au prilej să arête, dacă se mulțumesc ca autonomia noastră bisericească să fie apărută în felul cum înțeleg episcopii bisericești sf. Nicolae de la Brașov, ale căror păreri, spre veci-

nică rușine, în afacerea rentei au fost primite și de metropolie.

Tot așa: cei din eparchia Aradului vor da judecată asupra domniei zise a „neamurilor“.

Vor arête dacă vor să strpească relele ce s'au încuibat în sinul bisericeii: fațarnicia, minciuna și simonia, — ori mai răbdă încă pe ici pe colo câte un om de al fostului episcop, sub care sinodalitatea ajunsese o batjocură, pentru că în Sinod nu mai putea să pătrundă de cât nemuteniile episcopului ori slugile lui plecate...

Fericită e numai diecesa Caransebeșului. Acolo alegerile se vor petrece fără mari frământări, acolo toți sunt un gând, pentru că avînd diecesa aceasta norocul să fie cărmuită acum de ucenicul cel mai iubit al lui Șaguna, ear' înainte tot de un episcop vrednic, acolo de ani mulți s'a sălășluit pacea și buna-înțelegere și oamenii se întrec numai într'u a face bine.

Alegătorii să-și dea deci seamă bine de cei pe cari li vor trimite în sinoade. Puterea este acum în mâinile lor. Ei aleg pe barbatii chiemați ca în viitorii trei ani să vegheze asupra bisericii și școalei române ortodoxe; din aleșii lor se vor cerne apoi, în Sinod, cei ce vor alcătui consistoarele și sfetnicii luminați să fie metropolitului și celor doi episcopi.

Dacă bine vor alege, se vor arête vrednici de întemeietorul sinodalității bisericii române drept-măritoare a răsăritului... Dacă se vor lăsa amețiți de cărturarii și fariseii pe cari au avut vreme să-și cunoască răul ce va urma va apăsa și asupra alegătorilor, ba mai ales asupra lor, dovedindu-se astfel că nu știu să pazească cu destulă bărbăție moștenirea scumpă lăsată nouă de marele Șaguna.

Duanezeu să-și lumineze!

Lupta între kossuthiști pare că numai de aci încolo începe. Ura celor rămași în giurul lui Kossuth Ferencz este atât de mare împotriva lui Ugron și a tovarășilor săi, încât ei se ceartă până și în Dieta. Ei și ură confesională la mijloc și încă atât de desvoltată, că în ședința de alaltăieri a Dietei Komjathy a cerut să li se ia călugărișilor catolice din mână școlile precum să se șteargă și caracterul confesional al preparandiilor catolice. Ba în ședința comisiei de incompatibilitate a cerut să se primească o decizie, conform căreia preoții catolici să nu mai poată fi deputați.

Dietele provinciale austriace, după-cum spune patenta îmbrățească publicată în foaia oficială „Wiener Zeitung“, — sunt convocate pe ziua de 26 Martie a. c., afară de dietele Goritiei și Austriei-de-jos, cari se întrusc a doua zi, în 27 Martie.

Cehii pentru limba lor. Merturi, 21. l. c. Înainte de amiază, cele două secții — cehă și germană — ale conferinței de împăcări, ținut ședințe separate, în care, s'au ocupat cu declarațiunile din ziua precedentă ale ministrului-president Körber, care, în ședința plenară de Marți a secțiunii cehă, după-ce a salutat pe membrii acesteia, a făcut aluziune la împregiurarea, că acum sunt date toate condițiunile de-a se ajunge la oare-care rezultate și a se continua consfătuirile. „În stadiul de față al desbatelor — a zis ministrul-president — ajungem la punctele cele mai însemnate de diferențe, îndeosebi la stabilirea folosirii limbii din partea autorităților provinciale. Apropierea și rezultatul de până acum însă la regularea altor afaceri mai delicate, ne dau îndreptărire să nădăjduim într'o înlăturare a zărețurilor și a piedecilor, ce stau în calea altora chestii, presupunînd, că dorința nutrită din toate părțile pentru o pace definitivă — va învinge ori-ce patimă“.

Tot Mercuri, după amiază, amîndouă secții au ținut apoi și o ședință comună, în care conducătorii ambelor națiuni certate s'au declarat asupra spuselor ministrului-president.

Secțiunea cehă a ținut încă ieri (21. l. c.) ultima ședință în chestia împăcării, înainte de întrunirea dietei provinciale boeme.

Cehii fac mari demonstrațiuni și la asențări împotriva limbii germane. Din Jung-Bunzlau se vestește, că membrii reprezentanței districtuale, prezenți la asențarea de acolo, au declarat că: dacă protocolul de asențări nu se face și în limba cehă, — ei înediat pleacă acasă. Fiindcă dorința nu li-s'a împlinit, reprezentanții cehi ai districtului au părăsit cu toții sala de asențare și acum ei se pregătesc cu o jăbă la ministrul-president Körber pentru această violare a dreptului lor.

Va să zică, tot atâtea semne de împăcare!

Lupta tinerimei. Tinerimea maghiară înțelege libertatea și iubirea de neam într'un chip foarte ciudat. Ea crede anume, că numai Ungurilor le este îngăduit să-și iubească neamul și să lupte pentru tot ce este național. A fost adevărat destul ca tinerimea germană — Șvabii din Banat și Sepuș — de la școlile înalte diu Viena să se adune și să formeze o societate pentru a susține naționalismul Germanilor din Ungaria, și eată, tinerimea universitară maghiară s'a și adunat alaltăieri să protesteze împotriva „mișeilor (așa 'i-au numit!) de Nemți păcătoși“ cari vor să tulburea pacea dintre naționalitățile diu Banat.

O rușine și o nemernicie mai mare nici că se poate decât ca o tinerime, pretinsă cultă, să insulte tinerimea de altă naționalitate numai pentru că aceasta își face datoria și se îngrijește din vreme ce să facă și cum să lupte pentru a nu-și lăsa neamul pradă maghiarisării.

Ba în adunarea ce a ținut la universitatea din Pesta, tinerimea maghiară a zis că apelul tinerimei

germane din Ungaria, în care în-deamnă la spriginirea școlilor germane, este un „atac mișelesc“ împotriva Ungariei...

Eată roadele șovinismului criminal în care sunt crescuți tinerii maghiari.

Episcopul Popea în București.

În sesiunea din anul trecut, Academia Română a făcut o bucurie mare Românilor din statul ungar, alegînd de membru ordinar al ei pe P. S. Sa Episcopul Caransebeșului, dl. Nicolae Popea. Ilustrul ucenic al marelui Andreiu, metropolitul cărui avem să-i mulțumim autonomia noastră bisericească.

Veneratul prelat, conștient nu numai de cinstea mare ce i-s'a făcut, dar' și de datoritiile ce-î incumbă, anul acesta s'a și dus ca în persoană să mulțumească pentru alegerea colegilor săi, ținînd vorbirea ce se obișnuiește când un membru nou își ocupă scaunul în înalta instituțiune culturală română.

Primim în privința aceasta din București următoarele:

„Azi (Marți) s'a deschis sesiunea generală a Academiei. Părintele episcop Popea a sosit însoțit de P. Cuviosia Sa vicarul Filaret Musta și asesorul Ghidiu. Este aici și părintele Boiu dela Sibiu. Probabil că Vineri P. S. Sa Episcopul Popea își va ține vorbirea, despre Andreiu baron de Șaguna. El va răspunde dl. Dimitrie Sturdza. Eată astfel doi mari bărbați ai neamului vorbind despre cel mai mare preot al bisericii române. Primirea părintelui Popea aici a fost foarte călduroasă“.

Suntem siguri, că veneratul și mult iubitul episcop ne va câștiga nu numai nouă onoare, dar' prin virtuțile sale și prin marea sa învățătură și înțelepciune este și o podoabă a Academiei Române.

Din Dieta.

— Ședința de la 21 l. c. —

Continuându-se desbaterea asupra bugetului cultelor, cel dintâiu a vorbit în această ședință deputatul Păder Dezső, apărînd școalele confesionale. — Komlószy Ferencz a cerut îmbunătățirea stării materiale a profesorilor de la școalele medii, dînd și un proiect de rezoluțiune în acest sens.

Deputatul Major Ferencz cere unificarea școalelor medii; nu-î mulțumesc școalele civile; cere de la guvern mai multă trudă, pentru înlăturarea neajunsurilor ce se găsesc îndeosebi la facultatea de medicină a universității ungurești.

Deputatul Seghedinului, Lázár György solicită revizuirea legii pentru învățămîntul popular, cum și înființarea unei a treia universități ungurești.

Berzeviczy Albert e contra înființării acesteia și, polemizînd cu Komjathy în chestia de naționalități, accentuînd, că nu este adevărată vorba lui Komjathy, că legea de naționalități din 1848 a fost octroată „națiunii“; „din contra“ — zice Berzeviczy — „ea a fost încheierea unei lupte glorioase. Atunci au vrut naționalitățile să desfacă țeara în ținuturi de-ale naționalităților“.

Komjathy: Si cum se execută legea? **Berzeviciy:** Aşa, cum o îngăduie împrejurările. Dacă guvernul n'ar fi făcut atâtea şcolă de stat, cu mult mai multe comune ar fi azi pierdute pentru Maghiari.

După pauză a vorbit — în locul ministrului absent **Wlassics** — secretarul de stat **Zsilinsky Mihály**, preamărind faptele ministrului săvârşite pentru fericirea Ungurilor. Reflectând lui **Komjathy**, oratorul a zis, că „rasa maghiară nici pe departe nu este primejdioasă; din contra, dinsul din experienţe nemijlocite este convins tocmai despre înfruntarea irea neamului unguresc“.

Debaterea specială asupra bugetului cultelor continuă.

ACADEMIA ROMÂNĂ

— SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1900. —
PROGRAMA LUCRĂRILOR.

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1899—1900.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exerciţiului bugetar închis 1898—99.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1899—1900
4. Raportul Comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1899.
5. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Adamachi pentru 1899—1900.
6. Alegerea Comisiunii Fundaţiunii Adamachi pentru 1900—1901.
7. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Ottetelesanu pentru 1899—1900.
8. Alegerea Comisiunii Fundaţiunii Ottetelesanu pentru 1900—1901.
9. Raportul Comisiunii pentru împărţirea cărţilor didactice şi religioase din fondurile Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu în 1899.
10. Alegerea Comisiunii fondurilor Ioan Fătu şi Ioan Scorţeanu pentru 1900.
11. Raportul Comisiunii Dicţionarului limbii române asupra lucrărilor din 1899—1900.
12. Alegerea Comisiunii Dicţionarului limbii române pentru 1900—1901.
13. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Ioan Agarici pentru anul 1899—1900.
14. Alegerea Comisiunii Fundaţiunii Ioan Agarici pentru 1900—1901.
15. Discursul de Recepţiune al P. S. Sale Episcopului N. Popea.
16. Discursul de Recepţiune al d-lui C. Băbiceanu.
17. Determinarea subiectului propus de Secţiunea istorică pentru premiul *Adamachi* de 5.000 lei, din 1905. (Art. 2. Reg. Adam.)
18. Determinarea subiectului propus de Secţiunea ştiinţifică pentru premiul *Lezăr* de 5.000 lei, din 1905.
19. Determinarea subiectului pentru premiul *Neuschotz*, de 2.000 lei, din 1905.
20. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1899—1900
21. Raportul Comisiunii asupra publicaţiunilor prezentate la premiile din 1900: *Năsturel Herescu* de 4.000 lei, *Lezăr* de 5.000 lei şi *Adamachi* de 5.000 lei.
22. Raportul Comisiunii asupra manu scriptului prezentat la premiul *Adamachi* de 5.000 lei, din 1900: *Studii asupra pelagrei*.
23. Alegerea comisiunii financiare pentru cercetarea compturilor din 1899—1900
24. Alegerea Comisiunii pentru examinarea publicaţiunilor care se vor prezenta la premiile din 1901: *Marele Premiu Năsturel* de 12.000 lei, *Eliade Rădulescu* de 5.000 lei şi *Adamachi* de 5.000 lei.
25. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, care se vor prezenta la premiul *Alexandru Ioan Cuza*, din 1901 de 6.000 lei, *Istoria critică asupra chinezatelor*, etc.
26. Alegerea comisiunii pentru examinarea lucrărilor, care se vor prezenta la premiul *Lezăr*, din 1901, de 5.000 lei, despre: *Fauna ichtiologică a României*.
27. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, care se vor prezenta la premiul *Anastasie Fătu*, din 1901, de 3.000 lei: *Charta agronomică a României*.
28. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, care se vor prezenta la premiul *Neuschotz*, din 1901, de 2.000 lei: *Expunerea principiilor conducătoare ale dreptului public modern al României*, etc.
29. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, care se vor prezenta la premiul *Adamachi*, din 1901, de 5.000 lei: *Istoria literaturii române dela Cantemir până la 1821*, etc.
30. Alegerea de 2 membri ai Academiei în locurile vacante în Secţiunea literară.
31. Alegeri de membri onorari şi corespondenţi.
32. Formarea bugetului pentru anul 1900—1901.

33. Alegerea Preşedinţilor şi Vice-Preşedinţilor Secţiunilor pentru 1900—1901. (Art. 15 Statute.)

34. Alegerea Secretarului Secţiunii istorice pe 7 ani (1900—1907). (Art. 16 Stat.)

35. Alegerea Secretarului Secţiunii ştiinţifice pe 7 ani (1900—1907). (Art. 16 Stat.)

36. Alegerea Preşedintelui şi Vice-Preşedinţilor Academiei pentru 1900—1901. (Art. 15 Statute.)

37. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1900.

Iubileul de 200 ani al Academiei din Berlin.

Zilele acestea **Academia de ştiinţe din Berlin** şi-a sărbătorit jubileul de 200 ani dela înfiinţarea sa. Din acest prilegiu **Marţia** trecută s'a dat în capitala Germaniei şi un mare banchet festiv, la care au luat parte reprezentanţii tuturor autorităţilor, cum şi un mare număr de învăţaţi din imperiu şi din străinătate, între cari şi d-l **Dimitrie A. Sturdza**, fost prim-ministru şi secretar general al Academiei române.

Dintre toastele rostite la mese se aminteşte acela al ministrului german de finanţe **Miquel**, care a ridicat paharul în sănătatea Imperatorului **Wilhelm**, preamărind răspândirea ştiinţelor, ca pe unu din elementele păcii şi accentuând, că născuţina naţiunii germane ţinteşte progresul omeniei în interesul păcii generale. Au mai vorbit şi alţii, între cari celebrul profesor **Virchow**, care a toastat pentru academi şi universităţi peste tot. În numele acestora i-au răspuns cu mulţămire profesorii universitari **Arcoli** din Roma şi **Holtinger** din Praga.

DIN ROMANIA

Societatea Geografică.

Duminecă la orele 8 seara, a avut loc întrunirea „Societăţii Geografice“, sub preşedinţia **M. S. Regelui**.

Această întrunire s'a ţinut în sala de şedinţe a Senatului.

La deschiderea şedinţei dl secretar general **George I. Lahovari** a citit raportul său anual.

După dl Lahovari, dl **G. Toculescu** a expus noui cercetări asupra geografiei antice a Daciei, şi dl **Nestor Urechia** a vorbit despre drumurile noastre.

Sala era literalmente plină cu tot ce e mai distins şi mai cult în Capitală.

Luni societatea geografică a ţinut ultima sa şedinţă anuală sub preşedinţia **M. S. Regelui**.

D. B. G. Assan a vorbit asupra convenţiei între Statele-Unite din America de Nord, Rusia şi România.

D. G. Adamescu, asupra operei profesorului **I. Genilie**.

D. A. C. Ghica, asupra unei călătorii în Maroc în 1896.

Afacerea Hallier continuă a preocupa opinia publică. În urma bătăliilor de Duminecă, provocate — acum e lucru dovedit — de câţiva funcţionari ai primăriei, dl **Ion Brătianu** a făcut luni o interpelare în Camera. I-au răspuns dl **Manu**, ministru de interne şi dl **Flevo**. Amândoi au zis că opoziţia nu trebuia să facă manifestaţiuni pe stradă ear' dl **N. Filipescu**, luând şi d-sa cuvântul, a zis că dacă liberalii fac manifestaţiuni, conservatorii au şi ei dreptul să aranjeze contra-manifestări.

Primarul capitalei, dl **Delavrancea** a suspendat pe mai mulţi funcţionari pentru-că au luat parte la bătăile ruşinoase din faţa universităţii.

Studentii universitari s'au plâns M. S. Regelui şi au făcut arătare procurorului pentru bătăile ce au

suferit chiar în localul universităţii. Ei vor ţine şi o întrunire de protestare.

Un grup de studenţi au fost bătuti de altfel chiar luni. Ei abia au scăpat fugind în localul redacţiei „**Voinţii Naţionale**“.

Dni **E. Stat** scu şi **P. Aurelian**, fruntaşi liberali, au fost primiţi în audienţa de **M. Sa Regele**.

În afacerea **Hallier** desbaterile continuă. **Advocatul francez Poincaré** şi-a terminat vorbirea şi alaltăieri a vorbit dl **Panu**, reprezentantul statului român.

El a spus că **Hallier** este un antreprenor geşefar, care a crezut că poate înşela statul român fără ca să fie cunoscut ce poamă de om este. Arată că pentru lucrările săvârşite în portul dela **Constanţa** **Hallier** nu are drept să pretindă 18 milioane; întreaga lucrare este de 23 milioane, din cari **Hallier** a luat deja 4 milioane, fără ca lucrările dela termenul să fie înaintate.

Duminecă partidul liberal va ţine o mare întrunire; d'asemeni se vor ţine întruniri şi în alte oraşe, protestându-se împotriva tribunalului de arbitri, compus din străini spe a judeca statul român.

Cununia văduvei Stefania.

Văduva decedatului moştenitor de tron **Ruolf**, archiduceasa **Stefania**, fiica regelui Belgiei, după o văduvie de 11 ani, — s'a cununat ieri cu contele **Lónyay Elemér** în capela castelului din **Mira-mare**.

Contele **Lónyay Elemér** a sosit ieri la orele 10^{3/4} înainte de amiază în castelul din **Mira-mare**.

În suita miresei erau încă contesele **Teresia Pálffy** şi **Melaria Széchenyi**.

Capela era bogat împodobită cu tot felul de flori şi candelabre strălucitoare.

Ceremonialul cununiei a fost săvârşit de episcopul **Mayer** cu mare pompă. După schimbul inelelor episcopul celebrant a rostit micile o vorbire frumoasă, cerând binecuvântarea cerului asupra lor. Ceremonialul a ţinut trei pătrare de oră.

După primirea oaspeţilor şi după ce **Stefania** şi-a luat rămas bun dela contesa **Gondrecourt** şi dela cele două dame de onoare, s'a depărtat ţinând de braţ pe mirele său, care aproape cu un cap e mai mic decât dînsa.

La ora 1 după amiază s'a dat un prânz intim la care a participat şi episcopul **Mayer** cu capelanul curţii **Fischer**.

Noua părechie numai câteva zile va petrece în **Miramare** şi va pleca apoi la **Riviera**.

Intrigi şi calomnii.

Monitorul din **Timişoara** al dlui magnat **Dr. Iosif Gall**, impus şi susţinut din fondul comunelor politice prin porunca fişpanului, se năpusteşte asupra **P. S. Sale** episcopului **Iosif Goldiş**, pe care de abia acum îl cunoaşte şi-l mărturiseste de „păstoriu blând şi părinte drept“ şi îl atacă în mod nedemn pe falsă închipuire, că „consistorul (mai ales în **Bănat**) ar fi trimis cu ignorarea respectivului şef al tractului de adreptul parochilor circulare, prin care recomandă pe cutare şi cutare de deputat sinodal“.

Aceasta este o minciună. Consistorul absolut nu a trimis nici un fel de circulară de recomandare pentru nimeni, şi este o calomnie la adresa Preasfinţiei Sale a-i atribui astfel de ingerenţe Preasfinţia Sa episcopul **I. Goldiş**, ca episcop constituţional, nu vrea să guverneze în mod absolutist. De aceea Preasfinţia Sa nu s'a smestecat la alegeri, peste tot, şi n'a luat poziţie nici contra, dar nici pentru dl **Dr. Iosif Gall**, care dela 1891 va să zică, sub regimul episcopului **Ioan Meşianu**, nu a mai fost ales ca deputat sinodal în dieceasa **Aradului**. Şi nu ştim cu ce l'ar fi deobligat ilustrul magnat pe actualul episcop al **Aradului**, ca excepţional să se într-pună pentru alegerea lui. Din contra ştim, că înainte de alegerea de episcop precum şi de atunci încoace, ilustrul magnat a lucrat şi lucrează cu multă răutate tu contra Prea Sfinţiei Sale **Iosif Goldiş**, până şi în cercurile cele mai înalte, ceea ce n'am fi presupus odată cu capul despre un bărbat de poziţia sa.

Alegerile pentru Sinod.

În cercul **Aradului** sunt mai multe candidaturi. Pentru a se tulătura ori-ce nălmitelegere şi echivoc, vestim că ven'ndu-l domn **Vasile Poguba**, care în atâtea rânduri a reprezentat acest cerc, este susţinut şi recomandat de amicii noştri.

Din cercul **Tincoi** primim următoarele: „Protopopul nostru a cutrierat tot tractul Am rămas toţi surprinşi văzându-l că ne porunceşte, aşă zicând, să al-gom del nemateni de ale sale, ca şi când am fi tot sub stăpânirea „neamurilor“. Toţi suntem indignaţi, mai ales căul fostii noştri deputaţi, **P. Făşie** şi **Dr. Aurel Lazar** sunt bătăi, contra căror cortegind dl protopop, surtem în drept a-l numi un perfid şi junătate“.

Preoţimea să se arate însă independentă şi să nu se intimideze de acest setrap, care aşă se vede, vrea să se arate pe faţă ceea ce este: unesla celor cari şi-acum mai socot că se poate sustinea vechiul sistem.

Din **Lipova** primim ştiea că protopopul lucrează pe capete să-şi scoată candidaţii săi. E de prevăzut că nici un mijloc nu va fi părăsit pentru a-şi face votul. Grosul alegătorilor însă se grupează cu încredinţă în gaulul dlor **Dr. I. Suciu** şi **Dr. I. Micu**, a căror reuşită este sigură. Mai mult ea ori şi unde, în cercul **Lipovei**, „neamurile“ sunt deochiate de mult.

Din **Buteni** primim ştiea că pe lângă candidaturile dlor **N. Mladin** şi **Dr. G. Popea** se iveşte şi a dlui **Boscaiu**, învăţător harnic de altfel. De candidatura dlui **Dr. T. Popescu** nu mai vorbeşte acum nici cumnarul său protopopul **Giorgia**, şi în **banăne** şi pe acolo, că dl **Dr. T. Popescu** va fiind alegător, nu mai poate fi nici ales, or chiar dacă s'ar alege unanim, Sinodul ar trebui să nimicească alegerea.

Din **Timişoara** ni se ştie că pe lângă **Paticl**, care pentru matrapazliurile lui multe va trebui curând să fie suspendat, nu numai lucrează contra dlui **E. Ungureanu**, haroţicul şi bucul **Român**, dar' voeşte cu ori ce preţ să scoată ales pe dl **G. Ardelean** (zis taica **Napoleon**), om bun de pus la pensie, dar' nu să se mai arunce şi el la lupte bisericesti.

Alegătorii să-şi dea însă odată ostenală şi să scuture jugul paşii, alegând totmai pe oarmanii contra căror lucrează pasă, acest stomach în ştiş.

Repetăm că sunt candidaţi:

M. Radna	dl I. Boleş şi S. Raien .
Siria	dl I. Bocu Şirianu şi Ag. Bocu .
Timişoara	dl E. Ungureanu şi E. Andreescu .
Boroş-Ineu	dl G. Fier şi Vasile Goldiş .
Buteni	dl N. Mladin şi Dr. G. Popea .
Halmagiu	dl P. Truţă şi Dr. C. Groza .
Chişineu	dl M. Velciu şi Dr. C. Ardelean .
Giula	dl Dr. Oncu şi Dr. G. Popovici .
Lipova	dl Dr. I. Suciu şi Aurel Micu .
B. Comloş	dl Dr. Opresan şi Aurel Petrovici .
Birchiş	dl Dr. Al. Martin .
Tinca	dl Dr. Aurel Lazar şi P. Făşie .
Beliu	dl Dr. I. Pop şi P. Gavrilă .
Beiuş	dl D. Negreanu şi P. Pop .
Vinga	dl George Lazaru .

Ultime ştiri.

INVINGEREA BURILOR.

De câteva zile telegramele din **Londra** vestesc într-una că în curând se va da o mare luptă între **Burii** şi **Englezii**. Işi exprimau credinţa că **Burii** vor fi frânţi. Când colo eadă ce ştire vine:

Londra, 22 Martie. Generalul **Gatacre** a atacat azi lângă **Kronstadt** pe **Burii**. Lupta a fost lungă şi desnădejduită şi s'a terminat cu înfrângerea **Englezilor**, cari au suferit pierderi grozave. **Burii** după ce i-au pus pe goană, au urmărit pe **Englezi**, prinzând foarte mulţi dintre ei.

LONDRA, 22 Martie. Raportul foit „**Daily Mail**“, care a sosit acum din **Bloemfontein** în **Capstadt** vesteşte, că timp de trei săptămâni se vor face noue mişcări strategice din pricină, că tocmai acum se face negocierea între părţi beligerante. A mened şi lui „**Times**“ i-se raportează din **Lorenzo-Marquez**, că planul de preocupare este, ca **Transvaalul** să se unască cu **liberul stat Oranje**. **Kruger** ar avea să fie atunci, **president ear' Steyn** comandant suprem al armatei.

Conferință învățătorească.

Mercuri, la 1/14 Martie, învățătorii din Inspectoratul Șiriel au ținut ședința de primăvară în comuna Galsa, ascultând prelegerea din Religie la școala condusă de învățătorul Teod. Cherechean.

Cupă ce numitul învățător a eliberat cuvintele au făcut observările asupra prelegerii, la care au luat parte învățătorii: Ioan Roșu, Pavel Dîrlea senior, Paul Sîrtău, Iuliu Groșoreanu și Petru Vancu, purtând discuții nu numai asupra prelegerii, ci și asupra observărilor făcute de unii și de alții în deosebi asupra prelegerii. Din propunătorii a fost mulțumit cu critica făcută.

S'au luat la cunoștință: raportul comisiunii asupra „societății de înmormântare învățătorești”, al caselor de p' strare, apoi al societății de albinărit și al înscrierii de membri la conviciul învățătorești, și s'a decis: că în cât privește înființarea societății de înmormântare împrejurările sunt cu mult mai nefavorabile decât să poată dovedi societății existență, ear la societatea de albinărit, cine dorește să se facă membru, să se încrie de-a dreptul. La conviciu s'au înscris 2 membri-ordinari și 2 ajutători.

Tot comisiunea a raportat despre estragerea învățătorești morale din câteva lecturi din religie și a fost de nou înscrisă că să estragă și altele, ear pe ședința viitoare să raporteze.

Membrul P. Vancu a cerut elaboratul său supra temei: „Cine să examineze la examenul final?”

După ce obiectionează că deși dreptul exclusiv de examinare e al învățătorului, totuși luându-se în considerare că inspectorul e autoritate și totodată reprezentantul autorităților susținătoare de școale — are drept să examineze, — dar, luându-se în considerare și aceea, că nu toți școlarii sunt de asemenea capacitate ca să poată cuprinde materialul ce li se predă într'o formă, ar trebui ca singur învățătorul să întrebe, ear inspectorul și comisariul să examineze indirect, adică numai prin intermedierea învățătorului respectiv.

Comisarul — care să fie ales de către învățătorii — să raporteze în ședința proxima a reuniunii, după examen, observările ce și-le-a făcut cu ocaziunea examenelor.

Membrul A. Boțoc zice: că partea ultimă să se omită, fiind-că în cercul Șiriel și înainte de aceasta a fost usul ca să se comunice învățătorilor erorile observate în propunerea diferitelor studii.

Asupra părții prime au luat discuția I. Groșoreanu, Adrian Ungurean și I. Roșu, cel dintău combatând escluderea altora dela examinare și dovedind cu exemple — în interesul progresului participarea la examinare, ear ceșii din urmă spriginind propunerea Inv. P. Vancu, care s'a primit și ea conclud.

Iuliu Groșoreanu cetește critica făcută cu multă pricepere de cauză asupra opului: Grafia și ortografia română de E. Trăilă. — Reuniunea având în vedere, că chestia de sub dezbateră e cu mult mai ponderoasă și mai importantă decât să poată fi judecată într'un timp așa de scurt și de indivizi care nu au deosebită specialitate în cât privește această chestie, decide: că să se iee dela ordinea zilei.

Președintele A. Doboș mulțamește pentru încrederea ce a avut'o reuniunea către birou în acești 3 ani, apoi roagă, ca, conform „Statutelor” să se restaureze de nou. — După o mică pauză, reuniunea relege tot biroul din trecut și anume: Alexiu Doboș, președ.; Iuliu Groșoreanu, notar; Petru Vancu, cassar; Aurel Muntean, bibliotecar și Liviu Pap, controlor.

Ședința viitoare s'a decis, ca să se țină în Septembrie a. c. în comuna Curtăcheriu. Tot în ședința reuniunii — „înd de față și dl p' bitor tractual, s'a decis candidarea de membru la sinodul eparhial a unuia dintre învățătorii tractului și pentru ca să se știe cineva are dorința majorității, s'a făcut votare secretă. Deși se presupunea că voturile se vor împărți între doi, rezultatul a fost astfel: Iuliu Groșoreanu 16 voturi, August Boțoc 9 voturi, A. Doboș, 2, Petru Vancu 2 și I. Bogdan, 1.; ear doi învățători, s'au abținut.

Cuvântul de onoare s'a dat, că toți vor sprigini candidarea dlui Groșoreanu, care numai silit a primit-o. *Vom vedé?*

Nu pot trece cu vederea vorbirile ținute de preoții I. Munteanu și Terebenți, cari amândoi s'au arătat mari preteni ai învățătorilor, recunoscând greutatea care e pusă pe umerii lor și dorind, ca să aibă sprigiu și dela preoți, că numai... mână în mână, preotul și învățătorul vor pute face ca poporul să înainteze pe adevărata cale a progresului. — Li-s'a răspuns de către învățătorii A. Doboș și I. Groșoreanu, că da, așa e. Insa mulți preoți se consideră — deși pe nedrept — mai capaci decât învățătorii, ba nici nu-l privesc de semenul lor; de aici apoi ură, și discordie. Când însă acestea vor înceta și se vor țină fiecare de asemenea, vor fi frați; atunci lu-

crurile se vor îndrepta; dovadă și acum, că unde preoții trăiesc frățește cu învățătorii, acolo domnește buna înțelegere și toate înaintează.

Un membru.

Martirii de acum o sută cincisprezece ani.

Atunci ca și acum. Pe valea Mureșului în jos, înainte de a pătrunde în Munții Apuseni, fortărețe clădite de mâna atotputernicului, la locul unde Ampoiul își revărșa undele lui în marea, dar linul Mureș, stătea fără păreche în Ardeal cetatea Alba-Iulia.

Alba-Iuliei Deschide, rogu-te, iubite cetitor, cartea mare a neamului nostru și a strămoșilor nostri să vezi, câte amintiri glorioase sunt legate de acest nume frumos: Vezi afla că acolo pe vremea războaielor Daci a fost odinioară bătrânul Tharmis refăcut de legiunile romane în bogatul și mărețul Apulum, vrednic rival al Sarmiseghetusei; vezi adă cum necruțătoarele hoarde barbare au nimicit cetatea romană, din ruinele căreia s'a ridicat o alta ce de atunci Alba-Iulia s'a chemat.

Vezi merge mai departe și vezi cetii cu groază și durere, cum ea n'a scăpat de înspăimântătoarea pustiire tătarească de la 1241 și pentru ca chip să-ți faci de această pustiire, cetește și plângeriile lui Rogerius din „Carmen miserabile”.

Vezi merge și mai încolo, ca inima ta înduioșată, deodată să se învieze, să-ți tresalte de mândrie: Viteazul Mihai cu boerii și oastea sa învingătoare în prima Noemvrie a anului ce închide veacul al șese-spre-zecelea întră triumfător în cetate, pentru ca din Alba-Iulia să facă Capitala Românilor, căci steagurile făloșilor Maghiari lui i-se închinaseră! Un an apoi — tot aci — statele țării Ardealului au pus jurământ de fidelitate Voevodului Român.

Peste mai bine de jumătate de veac fiul lui Alach vor aduce și ei sabia și foc în cetatea Alba-Iuliei, care după opt decenii va fi rezidită așa cum se află astăzi de către Carol al VI.

Iată-te ajuns la vremea de acum 115 ani, la care te rog să te oprești puțin, ca să-ți amintești de sfârșitul tragic al unor martiri ai neamului nostru.

Călătorul, azi, de va ține drumul Mureșului de la răsărit la apus, va da peste Alba-Iulia; va trece prin oraș. După zece,

cincisprezece minute va intra pe sub o poartă mare și frumoasă, deasupra căreia stă statua equestră a lui Carol ziditorul cetății; a intrat în fortăreață. Va ține drumul înainte și dacă eșind pe poarta din apus va întoarce pașii săi spre miază-zi, va urca colina de deasupra viilor să ajungă la locul de supliciu al martirilor: Horia și tovarășul său Cloșca.

Era în dimineața zilei de 28 Februarie a anului 1785. Pe colina de care fu vorba se făceau pregătirile pentru sfârșitul celor doi iobagi. Șeșase mi de alți iobagi români din vre-o 419 comune ale ținuturilor Alba, Hunedoara, Cluj și Sibiu fură aduși încă de peste noapte, ca să fie martori la tragicul sfârșit al țeranului albăcean. Se mai vedea acolo mulțime mare de nemeși ungurești și slujbași împărătești.

Celor doi li-se ceteră sentința: să li-se frângă cu roata toate membrele corpului începând de jos în sus; celor doi numai, căci cel de al treilea, Crișan, își făcuse moartea cu 12 zile înainte în închisoare, strangulându-se cu curelele opincilor sale.

Totul fu gata, ea cei doi iobagi să primească cununa de martiri, și după ce ei se spovediră preotului Neculaie Rațiu din Maerii Alba-Iuliei, execuția a început cu Oargă zis și Cloșca, care după grozave chinuri își dădu sufletul în mâinile Domnului.

Horia — lăsat la urmă — după două lovituri trecu și el în împărăția Cerurilor.

Așa s'au sfârșit cei doi inimoși iobagi spre nelegiuita bucurie a dușmanului; numai inimile celor șeșase mi — aduși ca să ia învățătură de pedeapsa ce i-ar aștepta când ar mai fi cutezat să prindă secura ca să-și ia pământ și drept în țeara lor — au prins nădejde și s'au oșelit să reziste dușmanului și pe mai departe. Nepoții lor — sub un alt viteaz, sub Iancu au arătat aceasta cu prisosință.

Dar care a fost păcatul ispășit atât de greu? Ne spune atât de bine cel ce cunoaște mai bine timpurile acele — dl Neculaie Densușeanu: „Poporul român — doria pământul ocupat de nobili, fiind-că avea conștiința că a fost odată proprietatea sa, doria domnia Transilvaniei, fiind-că se credea singurul moștenitor legitim al acestei patrii, doria în fine expulsiunea elementului dominant, fiind-că numai singur se considera națiune legală în Transilvania.” *)

Eată păcatul și eată ispășirea lui! Noi să judecăm bine și să luăm învățăminte.

*) N. Densușeanu: „Revoluția lui Horia”, p. 3.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

Poesii populare.

De la toamnă în colea
Cătească cine-o vrea,
Că io-am cătănit destul
Și mi acru sufletul.

lubește, mândră, iubește,
lubește un voinic frumos;
Să-ți fie neamul fălos;
Nu iubi pe ficine,
Să-ți faci neamul de rușine.

Frunză verde de cireș,
Vai, mândră, departe ești;
Eu departe, tu departe,
Dragostea ni-se desparte.

Bate vântu 'n răsărit,
Și badea meu n'o venit;
Bate, vântule, duioș,
Că badea nu mi s'o 'ntors.

Fă tu, mândră, ce vei face,
Sufletu mi-l lasă 'n pace.
Fă-te, bade, trandafir,
Și sboară la mine 'n sin.
Plânge-mă, mândră, cu dor,
Că și-am fost drag bădișor;
Plânge-mă, mândră și 'nceată
Că și am fost eu drag odată.

Vai, mândruță, cum m'aș duce
Seara la guriță dulce;
Vai, mândruță, cum aș merge
Seară la mândrele mele.

Culese de: George Bustoii alui Nicolae.

(Din Ticvaniu-mare.)

Frunză verde alunea,
Am o mândră tinerea,
Aș lăsa-o să mai crească
Și pe alții s'o iubească,
Dar' inima nu mă lasă,
Că-i mândruță și frumoasă.

Mândruță cu buze moi,
Când treci tu pe lângă noi,
Eu mă uit la tin' cu milă,
Că ești tinăra copilă.

Mijlocle ești la stat,
Dar' bună de sărutat;
Totdeauna mă gândesc
Cu tine să mă iubesc.
Iubit-am, Doamne, iubit,
Când eram copil mai mic;
Dar' acum să nu iubesc?
Știu că nu mă prăpădesc.

Bădiță de dorul tău
Mă topesc ca inu 'n tău.
Bade pentru dumneata
Mă topesc ca cănepa.
Dorul meu și-al dumnilale
Șede 'n cut ca niște zale.

Cine n'are drăguț drag
Cătu-i lumea-i tot beteag;
Cine n'are dor pe lume,
E ca și cel fără nume.

Zorile când se ivesc,
Tot la mândra mă gândesc,
Cum să fac să mă 'ntălesc,
Trei zile să-i povestesc:
Trei zile imi par un ceas,
Povestind d'al meu năcax.

Trandafir crescut în cale,
Vină, mândră, mai la vale,
C'am o vorbă — a te 'ntreba:
Dacă mă iubești ori ba?

Carașul cu apă rece
Lângă satul nostru trece;
Se duc fete la scildare,
Eu mă duc la preumblare.
Caraș nu te tulbura,
Că în apa ta ar vrea
Să se spele mândra mea,
Că'mi dragă numa' așa.
Caraș în oglinda ta
Mândră se vede luna,
Dar' nici lună, nice stea
Nu-i mândră ca mândra mea;
Și nici lună, nice stele
Nu's ca ochii mândrii mele.
Cât e pe Caraș în sus,
Doi ochi ca la mândra nu's.

Culese de: Sofronie Iivan.

Pe locul de suplieu în zadar ar căuta cineva vre-o cruce, vre-o piatră ori alt semn pe care să citească virtuțile strălucite ale acestor doi fii ai neamului românesc!

În mădar, zic — căci nu va afla! Și de va cutreiera Ardealul în lung și în lat, nimic nu-l va spune c'odată în țeara aceasta a trăit un Horia.

Va afla însă la tot pasul monumente strălucite învocate de nume ale poporului maghiar: va afla la Arad un monument ce comemorează trei-sprezece generali ce-au încredințat spatele jurând moarte împărăției și împăratului vecin; la Târgu-Murșului va afla un altul ce comemorează suflete ce plănuiu cel mai monstruos complot ce mintea omenească îl poate pricepe și la tot pasul va întâlni petri aducătoare aminte de faptele poporului, care a deslănțuit cea mai oarbă patimă revoluționară ce-a fost vre odată în lume.

Nu se mire nimeni. Așa-s vremurile, cari mereu se schimbă și va veni vremea, când țeara frumoasă a poporului său credincios se va umple ca prin farmec de cruci și petri, cari să amintească bărbaii aleși lui și lui Dumnezeu.

Totuși în această țeară vitrigă nu vei afla casă și inimă de Român, în care să nu găsești chipurile și amintirea întreprizilor și zelosilor conducători ai revoluției ce noi cade-se s'o sărbătorim; nu poate uita un întreg popor atât de groaznică tragedie din zilele lui bătrâne.

Seam de peatră pus de mână de om nu-i în Ardeal, dar este unul sădit din voia Creatorului, ce-a îmbătrânit și el cu vremea, dar care va rezista până ce dreptate se va face în țeara Ardealului, — e un stejar cu ramuri dese, pe care poporul l-a chemat: gorunul lui Horia. La umbra lui ar fi vrut căpitanul să i-se sape mormântul: nu știa el cum va fi răsplătită îndrăzneala lui.

N'a avut el parte de dorință; a avut însă un altul, tot atât de mare ca și el, lăncul, regele munților. Cât timp gorunul dela Tebea va înfrunța vremea, tot atât timp îl va suna în urechi poporul român prin glasul postului!

*Ear' când va veni dușmanul
Să vă ia pământ și drept,
Români! scuturați stejarul,
Ca din somn să mă deștept!*

*.

IUBIT-O!

Iubit-o! până în tras de clopot,
Te-am așteptat aseară
Prin întinerie fără de sgomot,
Să ești la mine-afară.

Ș'auzind ușa scârțâind.
Credeam că-mi vinți în față,
Și tremuram, cum să te prind,
Și să te string în brațe.

Ear' când sosi acel minut,
Să cred că-mi ești la mână,
Eu prind în brațe și sărut —
Pe maică-ta bătrână.

Dar' bine l-o căzut și ei,
Că nu mi-a zis nimica,
Decât că de receala ei
Așa m'a umplut frica.

3-pa.

Eată, iubite lector, cum și acest glorios martiriu al națiunii noastre e legat de numele Albei-Iulia.

În luna trecută s'au împlinit o sută cincisprezece ani de atunci. — Să sărbătorim amintirea lui fără alaiu și fără podoabă, — dar' cu inimile și cugetele curate îndreptându-ne ruga spre cer să zicem la olaltă:
Fă, Doamne, dreptate în țeara Ardealului!

Un nepot de Iobag.

Din giurul Oraștiei.

Februarie 1900

În cercul Oraștiei, la depărtare de câțiva kilometri, se află așezată la poalele muntelui frunțașă comună Romoșel, care din vremuri vechi a avut conducători destoinici și zeloși, dintre cari unul a fost răposatul paroh Avram Mihailă, care în timpul din urmă a luptat mult pentru înaintarea comunei sale natale Romoșel. După moartea acestuia, Romoșelul a rămas fără păror timp de peste un an de zile. Și eată pentru-ace.

S'a scris întâiul concurs și s'au prezentat vr'o 10 concurenți, care de care mai calificați. La alegere însă poporul nu s'a putut înțelege cu privire la cel ce era să se aleagă; unii voiau pe unul, alții pe altul, ear protopopul tractul observând neînțelegerea în popor, a declarat că nu poate ține alegere între astfel de împregiurări.

Unul dintre concurenți, preotul N. Roman, înainte de alegere cu vr'o trei zile, peste noapte, mituise pe unii dintre oamenii din comună. Comitetul parochial aflând despre asta, cerea eschiderea lui dintre candidați, ear protopopul fiind și el interesat, a declarat, că nu poate ține alegere, dacă neînțelegeri sunt între alegători.

După aceea, mai târziu, protopopul ear a venit în comună pentru „a încerca” săvârșirea alegerii; dar în loc să încerce a face alegere, dînsul a înduplecat poporul să publice concurs a doua oară.

Toți așteptau acum, că preotul N. Roman, care călcase § 18 din Reg. pentru parochii, n'o să mai concureze! Ce să vezi însă? Respectivul preot, după multe umblete pe la Sibiu, pe la protopopul Domașa în Oraștie și pe la matadorii săi din Romoșel, — concurează din nou și este ales cu mare majoritate, câștigată cu bunăvoință și cu promisiuni.

Măndrele.

De ușor ce mi-s ușor
Pân' mă întorc într'un picior,
Dintr'o lume n'ralta sbor
După ochii măndrelor.

Că i-am prins la furătură
Și la jaf și la uzură,
Și i am dat în seama legii,
Dar fugit-au ca pribegii.

Măndrele m'or scos din fire
De-am rămas așa subțire;
Măndrele m'or scos din minte,
De nu-s om ca mai înainte.

Mare hoște-s măndrele,
Dorul meu ajungă-le,
Dragostea mea prindă-le,
Inima mea n'chidă-le.

3-pa.

În contra acestei alegeri scârboase s'a făcut recurs vrednic atât la scaunul protopopesc, cât și la Consistoriu, dar cu toate astea, „alesul” preot a fost întărit și nu de mult fu și introdus în parochie, deși toți oamenii de bine au osândit alegerea lui.

Nici la noi nu se mai respectează acum legea bisericească. „Sistemul” dela Arad s'a năpustit acum, așa se vede, asupra celor din archidieceasă.

Judece omul nepreocupat, dacă o astfel de alegere și întărire de preot este spre podoaba Statutului organic și a bisericii noastre gr. or.?

Iubitorul de adevăr.

Dela sate.

Bătania, Martie.

Comuna noastră Bătania, de când s'a despărțit de Sârbii, abia a avut zile bune, cari, cu moartea veteranului paroh M. Grozescu, cu totul au perit din comuna noastră, rămânând preot nepotul său cu asemenea nume. Această familie numai numele a moștenit, dar inima, duhul e cu totul contrariu. Decând nepotul, parochul Grozescu a rămas singur preot în comună, s'au început intrigile, ura, partide între parochieni. Pricina este morbul epileptic al preotului Grozescu, care sub domnia fostului episcop în decurs de 10 ani puțin ține această parochie, batjocorind biserica, funcțiunile, făcându-ne de ris năntea străinilor, căci morbul său des îl ajungea în biserică și pe la funcțiuni. Abia după 10 ani de luptă dreaptă, părăndu-le superiorilor că destul am suferit și totuși n'am desperat, prin decizia metropolitană primiram preot capelan lângă metropolul paroh încă în anul 1897. Biserica are preot, poporenii treji se folosesc de preotul treaz, care cu sfaturile, și predicile sale ne face fală, ear biserica înaintează.

În toate comunele, durere, și în comuna noastră se află oameni, cărora le place a umbla numai la întuneric se ascund de lumină, carea ni-se propagă în biserică. Până unii atrași de sunetul clopotelor se pregătesc cu evlavie, ca creștinii buni, — să se cuminece, alții se adună la sunetul păharelor, se cuminecă cu litra. Aș face un păcat strigătoriu la cer, dacă aș retăce și nu aș spune în public cele întemplate în biserica noastră în Dumineca I din post: Cam 200 bărbați și femei ascultam ața litur-

gie. Cu bucurie luarăm la cunoștință, că femeile noastre, văzând sărăcia bisericii, lipsa ornatei s'au sfătuit că cine voește, cât poate să pună bani la olaltă și să facă un rând de odăjdii negre, caei dacă noi în vestimintele noastre cele mai bune cercetăm biserica, atunci și preotul, servitoriul altarului barem în Dumineca să aibă ornate bune. Cuvântul trup se făcuse, și la utrenia din ziua numită preotul sfinți odăjdii cu sute de proteasa Catița Cornea

La aceste odăjdii au contribuit: proteasa Catița Cornea cu 5 fl., Catița Foita și Milea Lipovan cu câte 2 fl., Cristina Cobzaș, Giulvasia Foita, Ana Moldovan, vâd. Elița Șutea, Cristina Crăta, vâd. Sandica Lovas, Florița Covaci, Magdalena Lazar, Cristina Foita, Sultana Lovas, Lena Șiclovan, Cata Rossu, Petra Nagy, Florița Tot, Elena Boariu Iuliana Luchi, Marița Nima, Merica Tiritean, Sofia Vlaicu, Sida Siopărlă cu câte 1 fl. — Catița Andor, Mileva Siopărlă, Sida Morariu, Mela Boariu, Ana Bîdăriu, Iulica Soldan, Floare Boariu, Agnea Iager, Ana Boția, Milica Rossu, Sida Lazar, Nușca Luchi, Cata Rossu, Agata Selegean, Macra, Șimon, Saveta Birtas, Jivca Boariu, Leuca Cighereseu, Marița Nicolară, Danița Andru, Cata Butuza, Agra Morășan, Cristina Morășan, Greca Tirtean, Leuca Sibian, Macra Morășan, și Marița Cobzaș câte 50 cr. în sumă totală de 42 fl 50 cr.

Preotul ne spunea în biserică acest început frumos de bună înțelegere, stărnind în toți evlavie, sînt de dărnice. Până se pe deoparte în biserică se preamăria Dumnezeu, în rugăciuni și fapte mai sus expuse, vrednică de laudă, o alta adunătură de oameni veniau de pe unde se cuminecă cu litra în număr cam 30 de inși. Ar intra în biserică, dar nu sunt gatați, de aceea mai jelu-lira a scoate pipele din gură. Nu trecu mult, eată vine parochul M. Grozescu, vin poliști cu puști în spate la frunte cu comisarul, înaușurază biserica ca pe o cetate. Nu peste mult veni Sârbii din biserică, treceau pe lângă mulțimea din afară, întrebau ce rebel fac eară românii, pe ce nu se pot împărți, de ear le trebuie armată? După batjocura străinilor se ascuseră Români cu parochul Grozescu în curtea școlii. Se vede că totuși li a mai rămas puțină rușine, am nădejde că se vor întoarce.

La finea liturghiei parochul intră în biserică, voește a ține sinod, publicat în piață, cu puterea poliției voește a băga în lista membrilor sinodului parochial pe oamenii săi, minoreni, sub stăpânire, pătați, apoi cari nu-și împlinesc datorințele parochiale. Eată o mică luptă pentru alegerile viitoare

Datini și credințe.

Dacă poți merge în coate și în genunchi până unde bea eucubeul apă, atunci de ești prunc, te faci fată, ear de ești fată, te faci prunc.

Dacă vrei să oprești peatra (grindina) să nu vină pe hotarul unde locuiești, atunci să pui pe un fecioraș nelăsurat să facă cruce cătră cer cu un topor bine ascuțit, pe care apoi să-l implante în pragul cășii și grindina va merge în alte părți, ear hotarul tău nu va fi bătut de peatră.

Dacă vrei ca paserile să nu-ți mănecă graul, apoi ține ziua de circovul paserilor (1 Februarie), ziua întâi din postul Paștilor și ziua în care se ține târgul cel mare în orașul cel mai apropiat.

Noaptea să nu ești afară cu capul gol, căci ușor și se poate întâmpla să-ți perzi graul; asemenea poți pierde graul și dacă te vâiești de-asupra mortului noaptea înainte de cântatul cocoșilor.

Dacă vrei să călătorești undeva înainte de cântatul cocoșilor, nu pleca la drum, căci de bună seamă vei umbla rău; vei rătăci sau poate să-ți se întâmple chiar și moarte, căci duhurile rele înainte de cântatul cocoșilor umblă și au putere; după ce

au cântat cocoșii, poți merge fără frică ori unde. Când vei vedea vr'o nălucă, fă-ți cruce de trei ori și nu va avea putere asupra ta.

Ca să nu se deoachie pruncul când ia mai întâi cămașă nouă pe el, apoi bine să-l treci prin cămașă de trei ori cu cărbune aprins, și atunci deochiul nare mai mult putere asupra lui. Dacă s'a deochiat pruncul, stinge-ți cărbuni aprinși într'o oală, în care se află adusă apă dela stropii morți, descântă apa, stingând trei cinci ori șapte cărbuni în ea, dă-i să bea de trei ori din ea, udă-i fruntea, ceafa și mâinile, și deochiul va peri de loc.

Unghiile, dacă le tai dela mână și dela picioare, a ori nu le arunca numai în vânt, ci le aruncă prin gura cămăreșii jos, căci după moarte le vei cerea și le vei afla foarte ușor.

Când prinzi boii mai întâi să ești cu ei la plug în câmp, stropește-ți de trei ori cu apă sfințită, și tu îți fă cruce de trei ori, apoi pleacă; ear în seamența, ce o seamenți, toarnă apă sfințită tot de trei ori, căci făcând așa, nici un farmec nu va avea putere asupra holdelor tale. În tot timpul cât ar și seamenți, te păzește de necurății trupei că, dacă vrei să ba holdele să-ți de roлите și curate; altfel toate îți vor fi mai neghină și burueni.

la sinodul eparchial. Cu astfel de oameni reușite d-lui Ceantea e sigură. Pentru a primi reclamări contra listei trebuie să arătați? Sau nu e asta presiune, batjocurirea constituției? Până o parte de popor preamărește pe D-zeu în biserică, alta în frunte cu parohul Grozescu batjocorește biserică, toată pe D-zeu. Până când mai răzbi D-ne! pe acești oameni. Până când vor sta afacerile acestei comune în mâinile morboșului paroh? Rogăm nu ne fie, Doamne: Mănuște-ne de cel rău! X. Y.

Sichevița, la 28 Febr. v. 1900.

Este aproape un an de zile, de când stăpânirea noastră bisericească ni-a trimis ca administrator parohial pe preotul Valeriu Murgu. Cu venirea acestui din preot lucrările în comuna noastră s-au schimbat foarte mult. Biserica, care până aci în zile de duminică și sărbători era aproape goală, acum este plină de credincioși, cari vin dintr-o frumusețe și pozoaba, cu care preotul nostru săvârșește ori-ce funcțiune bisericească. Dar ceea ce mai ales ne atrage la sf. biserică, sunt învățăturile și predicile meleștre ale acestui din preot care ni-le predă nouă într-o limbă atât de înțeleasă și populară, încât ori și care babă din biserică le poate pricepe. Aci stă tocmai farmecul predicilor preotului nostru, prin care cu vremea a bună-seamă va regenera comuna noastră care până astăzi n'a știut ce-i predică și de aceea s'au și înalbat la noi, ca rar alt undeva, mari și grele păcate. Căci numai prin biserică și prin cuvântul lui D-zeu se vor pute slăbi și perde.

Nicăiri doar, ca la noi în comună — care și așa are numai destul de rău — nu este așa de mare lipsă de cuvântul și lumina preotului, și de aceea noi oamenii de casă și fără alte interese avem mare nădejde că preotul nostru va îndrepta spre bine comuna noastră, și numai mulțămitori putem fi mai-marilor noștri, cari s'au înălțat de ni-au trimis așa preot harnic și luminat spre binele și înaintarea noastră.

Dovadă despre vrednicia preotului nostru este și faptul, că D-sa în restimpul scurt de când se află între noi, ne-a făcut onoare și ne-a ridicat vaza comunei noastre și înaintea străinilor — căci trecând an toamnă Episcopul rom. cat. din Timișoara prin comuna noastră, numitul preot l-a binevenat în numele bisericii și a comunei bis. prin o vorbire măiastră rostită în limba germană, care a pus în uimire atât pe Episcopul cat și pe întreaga sa suită, după-cum însuși Episcopul în răspunsul său a observat

După sfârșitul soarelui nu e bine a arunca afară apa, în care s'a scaldat pruncul cel mic, dacă încă nu a trecut de șese săptămâni, asemenea nu trebuie lăsată nici scutecele de înfășat până la acel timp să cadă rouă pe ele, căci copilul capătă pojar (bubițe roșii). Când îți duci mai întâiu copilul între oameni, udă-l cu apă din ciubărul din care mănâncă porcii și nimenea nu va fi în stare să-l deoachie; altcum dacă te știi rău la ochi, apoi când vezi vr'un copil mic, vr'un vițel frumos și ori-ce altă vită, adă-ți aminte de tine și scuipe-l de trei ori, și atunci el nu se dioachie.

Ganoitul făcut din cenușă folosită la spălătul hainelor (cenușerul), cum se cheamă, nu trebuie folosit de fel la gunoitul holedor în care se seamănă grâu, căci e necurat, pe cum și hainele necurate sunt până nu s'au fert și spălat; apoi din grânul la care s'a folosit atare gunoiu, să nu se facă prescuri ori pomeni pentru morți; să se folosească deci cenușerul la gunoital cucuruzului.

Când te afli în câmp și vrei să beai apă din vr'un isvor ori pârâu, mai întâiu îți fă cruce de trei ori, apoi suflă peste apă asemenea de trei ori, ca astfel ori-ce duh rău ce ar fi în apă să se ducă din locul acela, și numai atunci bea.

ca așa o vorbire clasică dela un preot român dela sat ținută în limbă străină nici-când n'ar fi gândit că va pute auzi, făcând preotului nostru cele mai frumoase complimente, ear pe noi și comuna noastră felicitându-o, că avem în fruntea noastră un astfel de preot harnic și inteligent.

Noi din partea noastră suntem mândri și fericiți că am căpătat așa preot, cu care comuna noastră va înainta și progresează.

Sichevițeni.

Sărbătoare frumoasă.

Nădlac, 13 Martie 1900.

O frumoasă sărbătoare a avut loc în comuna noastră în 2/14 Februarie a. c. Elevii recunoscători ai domnului învățător pens. Mihail Chicin, pătrunși de iubirea și stima ce datorează festului lor învățător în prezența aproape a întreg publicului român din comună, i-au prezentat un frumos cadou.

Inceputul acestei sărbători l-au anunțat bucuriile salvelor de trăscuri. Mic și mare alergau la sf. biserică să ia parte la această sărbătoare, unde nu numai elevii ca atari, dar întreaga comună simte datorința a fi de față, pentru a-și arăta simpatia ce nutresc față de iubitorii.

Lume multă s'a adunat la sfânta slujbă dumnezeiască, ca să-și ridice inima și glasul către Atotbunul Dumnezeu pentru viața îndelungată și sănătatea acestui mecenat al Nădlacului.

S'a făcut liturgie festivă.

După finirea serviciului divin, cu toții s'au întrunit în sala comunei bisericești unde avea să se întemple predarea cadoului. Două fetițe îmbrăcate sărbătorăște, aveau cadourile în mână, așteptând sosirea iubitorului.

O comisiune compusă din 3 foști elevi ai iubitorului, în numele elevilor recunoscători, invită pe dl învățător în sală.

Elevii sei, mic și mare, se postează cu toții la un loc în o parte a salei, ear publicul stimător ocupă cealaltă parte a salei. Sala era grozav îndesuită.

Decădată întreagă sala erumpe într'un „să trăiască". Era iubitorul urmat de comisiunea ce l'a invitat.

Nu sunt cuvinte destule pentru a pute exprima starea sufletească a elevilor la emoțiunea ce a cuprins pe dl învățător Mihail Chicin, văzându-se din nou în mijlocul fo-

știlor sei elevi; în mijlocul acelora, pentru cari a sacrificat 43 ani din viață și mai ales văzând recunoștința ce manifestă aceștia față de dînsul.

Simpaticul jurist rig. Vincențiu Marcoviciu, ca fost elev al dlui Inv. Mihail Chicin și în numele elevilor recunoscători, prin un discurs scurt, dar pătrunzător întimpină pe iubitorii și îi predă cadourile. La ce lacrimi de emoțiune cuprind din nou pe cei prezenți. — Emoțiunea a durat mai multe minute, încât iubitorul abia într'un târziu a putut numai răspunde ovațiilor ce i-s'a făcut și recunoștinței ce i-se dovedește.

Cu această sărbătoare s'a întrerupt, pentru ca cu atât mai cu multă însuflețire să se continue de seară la serata de convenire arangeată tot cu acest prilegiu, despre rezultatul căreia vom raporta.

În decursul sărbătorii au sosit mai multe telegrame și epistole de felicitare dela stimatorii și amicii iubitorului, între cari amintesc: telegrama dela M. On. domn protopop tractual; epistola dela dl referinte școlar Romul Ciorogariu; telegrama dela dl președinte al reuniunii Teodor Ceantea, telegrama dela dl inv. dir. Iosif Moldovan și dela mulți alții.

Cadourile au fost: o cutie elegantă de catifea, un călimar frumos de argint tula și în parte aurit, cu inscripțiunea: „Elevii recunoscători, domnului învățător Mihail Chicin 1856—1900"; un cotor de argint cu penă de aur; două cutiile de argint pentru tăiatul hârtiei; un sigil de argint; un greument de argint și un aparat pentru hârtia sugătoare, tot de argint.

În fine s'a predat și un album frumos cu subscrierile tuturor elevilor recunoscători.

Nădlacului.

Intimpinare.

Bucov. 21 Martie.

În n-rul 9 de Duminică al acestui prețuit ziaru a apărut o corespondență datată din Timișoara sub titlul „Din pasajul protopopului Putici".

Într'altle multe se zice în acea corespondență: „Acum pasa Putici și consoții Buibaș și învățătorul Ioan Surdu trimiseră oameni în deputațiuni la Arad etc".

Pentru ca On public cetitor să nu fie în rătăcire despre persoana mea adusă în

combinatie, și văzând că dl corespondent „binevoitorul" nu este destul de bine informat despre situația din Bucov., — declar, că eu nu am nici în clin, nici în mână cu toată afacerea din Bucov., referitoare la reactivarea parohiei a doua.

Cu profundă stimă:

Ioan Surdu,
învățător.

PARTEA ECONOMICA

Casă de economii în Porumbac.

Ni-se trimite spre publicare următorul

PROSPECT

pentru înființarea unei case de economii pe acți în Porumbacul-inferior, comitatul Făgărașului.

1) Scopul societății este a dezvolta spiritul de economie în toate clasele societății prin primire de depuneri spre fructificare și prin deschiderea de credite solide, a înlesni ori-ce lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și a altor afaceri de economie.

2) Societatea se înființează pe timp nedeterminat cu un capital social de 20,000 cor. împărțit în 200 acți câte de 100 cor. valoare nominală sanătoare pe nume; în cas însă de a se subscrie mai mult de 200 acți, adunarea generală constituantă are drept a primi și a urca capitalul social până la suma maximală de 40,000 cor., împărțit în acți până la 400, fie-care câte de 100 coroane valoare nominală.

3) Firma societății e românește „Porumbăceana, casă de economii societate pe acți în Porumbacul-inferior", ungereste „Porumbăceana, takarék-pénztár részvénytársaság Alsó-Porumbákon", nemțește „Porumbăceana, Sparkassa Actien-Gesellschaft in Unter-Porumbach".

4) Timpul pentru subscrierea acțiilor se fixează până inclusiv la 31 Maiu 1900 st. n. Subscrierile se fac prin mâna proprie sau prin plenipotențiat. Minoronii, curanții și corpo-

Primăvara înaintea de Sângeorgiu nu dormi afară, căci atunci umblă mai cu nădejde vântoazele și ușor te poți bolnăvi, ba îți poți perde și graiul și une-ori capete boală, din care nu mai scapi cu viață.

Pagini din istoria României

de

G. COȘBUC.

1876—1878.

V.

Risipirea Plevnei.

VII.

Să conținem povestirea aci, ca să vedem ce s'a petrecut la spatele oștirii lui Osman.

Bătrânul Adil-pașa — după cum vă spusese pe la începutul cărții — apăsă cu oștirea sa redutele din fața Românilor. Cu ei ne-am svtricolit noi patru luni de zile și nu l'am putut răpane. Dar acum tot a înăpuit el pe mâna noastră, căci noi i-am făcut sfiraitul. Ear perzarea lui Adil, a fost perzarea lui Osman.

Adil lăsase pe Edhem-pașa — cel care a biruit ace în anii din urmă oștirile Grecilor în Tesalia — pe dealurile Opanezului ca să

stăvilească pe Români, ear însuși el cu vre-o zece mii de oameni sta pe șesul Plevnei, gata să s'asvirlă pe urmele lui Osman și să-l spriginească. Dar nu i-au dat Românil vreme și răgaz. Pe când aștepta ceasul plecării sale, Adil se pomeni de-odată că i curg în cap răsășițele oștirii lui Edhem de pe dealuri, bătute cu totul, ear pe urma lor Românil cu toată urgia tanurilor.

Încă de ieri, spre seară, Românil băgară de seamă că Turcii din Plevnița și-au scos tunurile din creștăturile meterezelor. Ei bănuiau că Turcii își adună armele și se gătosc de fugă. Peste noapte le sosi știrea de la călăreții, că într'adevăr Osman e gata să iasă din Plevna.

După ce se făcu ziuă și văzură ai noștri din Grivița că Turcii nu se mișcă în reduta lor, au trimis pe sergentul Cumpănaș cu o mână de dor bantă mai cu suflet să vadă ce e în reduta turcească. Aceștia eșiră din șanțuri, apucară pe câmpie și se apropiară pe brânci de Plevnița. Nici o împușcătură nu i-s întimpinat, nici un fes nu s'a zărit. Întrară în redută și o găsiră goală.

Repede ai noștri se adună, ies din șanțurile lor și iau în stăpânire Plevnița. Și potrivește tunurile spre reduta Bucova crezând că într'însa sunt Turci, și încunș

tiințează despre toate acestea pe cărmnicul luptelor din partea asta, pe colonelul Cerchez.

În Plevnița nu găsiră ai noștri de cât lucruri aruncate în neorânduială. Norocul lor căci cercetară reduta cu de amănuntul înainte de a intra într'însa, căci Turcii puseseră iarbă de pusă sub ea și au lăsat fiturile aprinse. Dacă ar fi întârziat Românil numai cu un sfert de ceas, ar fi fost asviriți în văzduh.

Colonelul Cerchez a dat de știre prin telegraf Domnitorului Carol la Poradim, că Turcii fug. Pe când vorbeau amănunțoi, telegraful dintr'odată a încetat de a mai răspunde. Tocmai în clipta aceea Bulgarii tăiaseră șirmele telegrafului — erau Bulgari, plătiți de Osman să strice șirmele, ca să nu se poată înțelege generalii noștri.

Domnitorul a plecat în goana calului pe dealurile de la Bucova.

Aceștea se întemplau în faptul dimineții. Colonelul Cerchez a poruncit oștirilor sale să înainteze spre Bucova, înștiințând pe Ruși să nu tragă spre Bucova, luând din greșeală pe Români drept Turci.

Tot într'acești vreme oștirea din fața Opanezului a sărit pe redute, asuăra lui Edhem-pașa.

rațiunile juridice subscriu prin reprezentanții lor legali.

5) La subscrierea acțiilor sunt a se depune de fie-care acție 10 % din valoarea nominală și 2 coroane spese de fondare, iar 20 % din valoarea nominală sunt a se plăti îndată după adunarea generală constituantă, de spre ce vor fi înștiințați; restul capitalului de acții este a se plăti în următoarele 7 rate câte 10 %: I-a la 1 Ianuarie 1901; a II-a la 1 Iulie 1901; a III-a la 1 Ianuarie 1902; a IV-a la 1 Iulie 1902; a V-a la 1 Ianuarie 1903; a VI-a la 1 Iulie 1903 și a VII-a la 1 Ianuarie 1904 st. n.

6) Toate plătirile împreună cu prospectul și coala de subscriere au să se trimită până la termenul fixat pentru încheierea subscrierilor de acții la adresa d-lui Dimitrie Bulicrea, inv. în Alsó-Porumbák (Fogarasmegye), luând asupra-ne responsabilitate solidară pentru ori-ce plătire ce ar incurge la numitul domn.

Porumbacul-inferior, la 10 Ian. n.

Fundatorii: Ioan Dejenariu, contabil, Lazăr Stoichiță, propr. în Porumbacul-inferior, Dionisie Schiopu, propr. în Porumbacul-inferior, Dimitrie Bulicrea, inv. și propr. în Porumb.-infer., Ioan Grecu, comerc. în Porumb.-infer., Nicolau Solomon, paroch și propr. în Porumb.-inferior, Nicolau Bargazan, preot în Porumb.-super., Ioan Marinescu, not. cerc. și propr. în Ucea-infer., Simeon Grădinar, notar în Săcădate, Dimitrie Mandea, preot și propr. în Porumbacul-superior, Georgiu Comșia, notar în Talmăcel, Ioan Stoichiță, propr. în Porumb.-infer., George Mandea, propr. în Porumb.-infer.

Reuniunea economică din Orăștie publică următoarele premii pentru anul 1900:

I.

Două premii de 10 coroane în aur pentru acei membri ai Reuniunii, cari vor dovedi că au pus de nou în primăvara de față cel puțin 50 de altoi în grădinile lor.

II.

Un premiu de 10 coroane în aur, pentru acea școală de pomi, respective pentru acel membru al Reuniunii, care va dovedi mai mult sporiu în primăvara aceasta în o asemenea școală.

III.

Cinci premii de câte 20 coroane pentru acei membri ai Reuniunii, — de aproape sau de departe — cari vor dovedi că și-au cumpărat în anul acesta câte o vițelușă de prăsilă de soiu curat Pinzgau sau Bern.

Despre stuparitul peste tot.

(Urmare și tme.)

B. Matca sau regina.

Matca încă este o albină; se deosebește însă de celelalte albine prin aceea, că corpul ei este mai mare, lungăreț și că inelele de pe pantecele ei sunt galbene-aurii, precum și picioarele.

Creșterea unei matce e ca și a unui băiat deamierdat, pe care întreaga familie îl poartă pe brațe și cu cea mai mare îngrijire și dragoste îl implinește toate poftile. — În timp ce pe seama albinelor lucrătoare se pregătesc locuința toate într-o formă, ca și când toate ar fi fabricate după aceeași formă: pe seama matcei se pregătește un fotoliu pompos, unde și se dă hrană deosebită și se desvoală în 11 zile până la mărirea ei desăvârșită.

Până când albinele lucrătoare în 21 de zile, trântorii în 24, — matca pe lângă grijea și traiul cel bun în 11 zile și înainte noastră gata și în stare de a-și implini fără greș înalta ei chemare de stăpână în coșniță.

Forma ei din afară încă dovedește, că e născută pentru o țintă mai înaltă: e chipeșă și măreață întru toate, și în formă și în însușiri.

Corpul ei gingaș aurii, picioarele ei fără săculețe asemenea arată, că nu e creată pentru lucruri grele. Matca este capul familiei, sufletul stupului; ea guvernează și sporește.

Nu înzadar e numită și regină, căci de la zămislirea sa începând, ea se împărtășește de îngrijirea, de vaza și de trecerea, și se cuvine unei regine. Sămânța depusă în celulă și aleasă de albine pentru o flitoare matcă sau regină, e nutrită cu un nectar deosebit de acela cu care se nutrește ceialaltă pu.

Celula, leagănul în care puilul de matcă crește, albinele îl fac mai mare, lungăreț, în forma unei ghinzi. După ce matcele au eșit din celule, fiindcă în fiecare stup, dacă vremea e priincioasă să crească multe regine, albinele din toate acestea aleg una, pe care o găsesc mai vrednică

și o însărcinează cu conducerea unei familii. După ce s'a ales, ea numai decât își are poporul său, căruia și se face stăpână și mai întâiu de toate își ține și ea nunta. Aceasta se întâmplă așa, că matca aleasă ese din coșniță (în vreme frumoasă) între oarele 11 înainte de amiază până la 1 oară după amiază învoțită de mulțimea de trântori ce se află în coșniță. Încep apoi să sboare prin aier făcând un șgomot, ce se aude în depărtare de jumătate kilometru. Dintre trântorii matca își alege unul, cu care se fructifică odată pentru toată viața. Se înțelege de la sine, că acel trântor fericit de a fructifica o regină, își plătește această fericire cu jertfirea vieții, ear' matca pentru totdeauna rămâne veduvă, și întreaga viață și-o jertfește și ea binelui obștesc, guvernând stupul și, prin depunerea oulețelor în celulele fagurilor, sporește albinele dintr'insul. Începând din jumătatea lunii Februarie, matca cearcă fagurii și în celulele curate până pe la începutul lunii Octomvrie depune cu multă silință sămânța, din care se desvoală: albinele lucrătoare, trântorii și regine. După împregiurări matca odată în măsură mai mare, altădată în măsură mai mică se silitește la sporire. Ea observă aceasta din lucrarea albinelor, și așa se acomodează și dânsa cu sporirea. În foarte rari cazuri se abate matca de la lucrarea potrivită, ear' dacă tocmai se întâmplă, atunci prisosința sporului albinele o scot afară.

Matca din multe pricină își poate pierde puterea înainte de vreme; căci, deși îi este dat a trăi de la 3—5 ani, totuși prin necurmata ei sporire, ea ușor poate ajunge în neputința de a mai oua.

Slăbirea și neputința matcei se observă în grabă, la depunerea oulețelor în celule. Până când ea le depune în chip regulat și în fiecare celulă de fagurii câte-o sămânță, până atunci matca este vrednică de conducerea stupului; ear' dacă depunerea sămânței o face neregulată, atunci e semn de slăbire și de neputința ei de sporire și de guvernare. Pe lângă toate acestea însă matca rămâne și mai departe credincioasă familiei și nu iese din coșniță până ce stăpânul nu bagă de seamă aceasta, scoțând-o ei de acolo — și înlocuind o cu altă matcă tină.

Și e un lucru de tot minunat, că pentru această credință și alipire a matcei către familie în timp de 3—5 ani, cât ea trăiește, albinele îi răspătesc cu aceea, că nici în ceasul din urmă nu o părăsesc, ci precum matcei îi slăbește puterea de a oua, astfel și numărul albinelor și apoi stupul însuși,

dacă nu și se dă matcă nouă, scade și se prăpădește.

C. Trântorii.

Trântorii încă sunt un fel de albine. Unii sunt mai mari, alții mai mici. Peste tot însă ei sunt mai mari decât albinele lucrătoare. Ei au un trup gros și în porție scurt; ochi mari și acul le lipsește cu desăvârșire.

Precum în societatea omenească se găsește oamenii, cari nu muncesc, ci numai mănă și trăiesc în zălar, așa și în stăbul albinelor sunt trântorii, cari nimic nu lucrează, ci mănă, numai și trăiesc din agoniseala albinelor lucrătoare.

Miscarea lor este leneșă, sborul lor face un șgomot sbrănit, cu un cu șnt: „gură mare, ispravă puțină“.

Primăvara, pe vremea când înfloritul pomilor e la culme, în albine se desvoală pofta de a roi, adică din o familie se fac mai multe familii și toate neatrănătoare una de alta.

Desvoltarea roiului de albine se întâmplă astfel: precum sunt celulele fagurilor, așa se desvoală și felul de albine, adică: Din sămânța depusă în celule mici ies albine lucrătoare, ear' din celule mai mari, acoperite în formă de cupolă, ies trântorii, însă acestia cu trei patru zile mai târziu, adică numai la 23—24 zile se desvoală și ei ca să poată eși ca trântori din celule.

Deși trântorii nu lucrează nimic, totuși avem trebuința și de ei. Eșirea lor la iveală într'un timp oare-care e o bucurie pentru stupar, căci e semn atunci că, dacă vremea e priincioasă, de la ivirea lor la 4—5 săptămâni o să avem roiuri bogate. După ce roiul a trecut și după ce matcele sunt toate fructificate, albinele nu mai au nici o trebuință de trântorii; de aceea ei îi gonesc, îiucid și îi scot afară din coșniță în vremea aceasta în adevăr e o priveliște minunată toată lucrarea albinelor. Și cum acum și ele că nu mai au trebuință de o altă regină, nici de roire și scoțând afară pe teji trântorii, — din luna August încolo, ele numai așa mai lasă trântorii în coșniță, dacă văd, că regina e neputincioasă. U asemenea stup însă în curând se poate prăpădi, dacă stuparul nu poartă destul grije pentru a înlocui cu alta — regina slăbită.

Arad - Șega, Febr. 1900.

Ioan Vaneu,
Inventator.

Miscarea oștirilor române a fost negrăit de iute.

Trei-zeci de mii de oameni au început să iasă din șanțurile lor și să alerge peste toate văile pe urmele lui Osman. Și cu atâta chibzuință și cu atâta deșteptăciune s'au asviriit Românii, încât a lor a fost partea cea mai de căpetenie a faptelor din ziua aceasta.

Colonelul Cerchez a lăsat în Plevnița ca pază pe dorobanții din București, ear cealaltă oștire a plecat spre Bucova. A găsit goale șanțurile care legau Plevnița cu Bucova, a lăsat prin ele batalioane de linie ca pază; a găsit goală și puternica redută de la Bucova și a luat-o în stăpânire.

Turcii se adunaseră cu toții la redutele de pe malul Vidului, la Opanez, ca să apere laturile oștirii lui Osman.

Era pe la nouă ceasuri dimineața, pe vremea când Osman dincolo de riu prăpădia pământul și băga pe Ruși în toate răcorile peririi. Colonelul Cerchez cu ai săi era pe dealul de de-asupra Plevnei. Atuncia se văzu venind din vale o deputațiune de orășeni din Plevna pe creasta dealului Bucovei la colonelul Cerchez. Orășenii îi spusă, că toate oștirile turcești au eșit din Plevna, și au rugat pe Români să ia în stăpânire

orașul. Colonelul Cerchez a rupt atunci un batalion și l-a trimis în Plevna, ear cealaltă oștire a repezit-o pe șesul Plevnei, ca să isbească pe Adil.

Nefericită potrivire de lucruri! Tocmai în vremea când sprintenul Osman spărsese rîndurile Rușilor și era eșit la marginea largului, într'aceiași vreme un batalion românesc, dintr'al șeaselea de linie, cu colonelul Algiu în frunte, intra în Plevna, ca să ia în stăpânire nebiruitul cuib al celui mai îndrăcnic general al Sultanului. Bietul Osman nici nu visa că Plevna e ocupată; el credea, că dacă nu i va fi cu noroc umbletul, să se întoarcă prin redute și să înceapă earăși trudele împotrivirii.

VIII.

De ieri începuse să ningă — cea dintăiu ninsoare în iarna aceasta pe câmpiile Bulgariei — și îndepărtările văilor erau albe de zăpadă. Cerul era întunecat de nori, dar vântul s'alinasă și s'a domolit și gerul.

Pe creasta dealurilor de la Bucova batalioanele românești steteau înșerate, gata să plece, dar' oficerii și soldații se opriră de-odată ca țintuiți de-o mână puternică, și remaseră neclintii pe loc. Toate privirile erau întoarse spre o parte, pe coasta Bu-

covei despre Plevna, și urmăreau cu nețermurită încordare înălțătoarea priveliște ce se desfășura pe coastă. Batalionul nostru, trimis să intre în Plevna, scobora pe clinul dealului cu pași repezi par'că ar fi voit să sboare. Ne a învrednicit Dumnezeu neamului nostru să ajungem și această zi! Lacrămile părinților de acasă, cari și-au stors ochii de mila băeților din tabără, și chinurile de trei luni prin șanțuri sub posomorita vărsare de ploi a cerului nemilostiv, toate acestea trebuiau să fie răspătite, și mare și frumoasă trebuia să fie ziua respătirii.

Și tot scobora batalionul, scobora mereu, și a intrat pe stradele orașului și a perit din vederea oștirii de pe dealuri. Nici un soldat nu s'a clintit din loc; ca înmărmuriți au stat acolo în zarea culmei, cu sufletul plin de mândrie și cu ochii plini de lacrimi, stăruind să vadă totul până ce n'au avut de să mai vadă. Erau par'că îngrijeați de soartea celor ce îndrăsnesc să s'apropie de blăstămatul oraș al Plevnei, de locul care i îngreziea atâta vreme până și prin visurile lor, și par'că se uitau după dinșii, ca și când s'ar fi dus ca să nu-i mai vadă. Și atunci ochii lor schintăiau în umeda durere a lacrănilor. Și par'că se rugau pentru sufletele lor. Ear în gândul lor toți într'un glas le ziceau: să ne vedem

sănătoși, făcăi!

Atunci, ca și când i-ar fi împins acea mână puternică, ei s'au întors grăbit să plece, căci datoria lor și avântul vitejiei îi chema la încăerarea și la învâlmășagul morții, pe dealurile de la Opanez. Dar când s'au întors la dreapta, ca s'apuce drumul, eșit în fața lor pe o muche învecinată, însumbărbatul care i-a dus în răsboalele biruinții, Domnitorul nostru însuși. Căci îndată auzise de intrarea Românilor în redute. El alergă, cu nemărginita bucurie în suflet și cu vrednică mândrie în inimă spre cretele Bucovei. Și, ajuns la vreme, El însuși a văzut cum oștirile sale scoboră spre Plevna, însuși a petrecut cu ochii și cu sufletul pe cei ce puneau de cea dintăiu dată piciorul în culcușul leului Osman. „TRĂIASCĂ DOMNITORUL“, strigară batalioanele salutând pe comandantul lor, ear El, neputându-și ascunde bucuria, seocă chipul și ridicându-l sus de-asupra capului strigă: „SĂ TRĂIȚI PLĂCĂȚI! TRĂIASCĂ ROMÂNIA!“ Batalioanele repetară: „TRĂIASCĂ ROMÂNIA“, și vuetul strigării lor se isbi din deal în deal și dus până departe suna peste văile Plevnei, repetat de zece ori.

„TRĂIASCĂ ROMÂNIA!“

NOUȚĂȚI

Arad, 23 Martie 1900.

Prețori transferați. Fșpanul comitatului Arad a transferat în aruncat pe prețorul Titu Vuiculescu din Peșca la B. roș. sau, ca' pe Huzhó Jenő din Boroș-ineu la Peșca.

Tălmaci la judecătoria pentru limbile maghiară și română au fost numiți: dl Aurel Augur pe teritoriul tribunalului din Bărbăntu-mare, și dl Ioan Gazda la judecătoria cercuală din Boroșineu.

Din tractul Banat-Comloșului se scriu următoarele: „Reprezentanții tractului Banat-Comloș s'au întrunit cu ocazia sinodului protopresbiterial ținut la 6/19 Martie c. într'o conferență, în care s'a decis cu bună știință susținerea candidaturii dlor: Dr. Nestor Opreanu, avocat în Sănielăuș-mare și Aurel Petroviu, avocat și directorul băncii „Nădlăcena“ din Nădlac, ambii bărbați cuosecși și devotați cauzei noastre naționale și bisericesti. În conferență s'a enunțat — cel mai strălucit conoluș — principiul solidarității, care decigur va rezida în mintea și inima tuturor oamenilor de bine. Pururea mălăuziți de acest principiu, vom ajunge a ne afirma dorințele și voințele noastre la locurile competente, prin reprezentanți harnici și vrednici de încrederea noastră.

Varlaam.

Dar pentru biserică. Ni-se scrie: Haralacul econom, Cosma Ion a cumpărat pe ocazia sfintei noastre biserici din Patrș un cadru de oțel de argint, mai mari și mai grei ca ceva decât telerul de 1 fl. — și lumea deia să plângă, că nu's bune! Martia trecută societatea pentru artele industriale din Peșca a ținut o ședință, în care s'au ocupat și cu aceste noul piese de 5 coroane. Și părerea tuturor a fost, că acești bani noul sunt corespunzător, nici ca artă, nici ca tehnică. La o propunere făcută s'a hotărât trimiterea unei adrese din partea societății la ministrul de finanțe, ca în locul acestor bani primitivi să dispună a se face bani noi și corespunzător. Tot odată numita societate își imbie conlucrarea pentru înfrângerea unor planuri artistice necesare spre scopul arătat.

Ioan Bedreag.

Nu's bune piesele de 5 coroane! Abia numai de câteva zile s'au imprăștiat în țară piese noue de 5 coroane. niste bani noui de argint, mai mari și mai grei ca ceva decât telerul de 1 fl. — și lumea deia să plângă, că nu's bune! Martia trecută societatea pentru artele industriale din Peșca a ținut o ședință, în care s'au ocupat și cu aceste noul piese de 5 coroane. Și părerea tuturor a fost, că acești bani noul sunt corespunzător, nici ca artă, nici ca tehnică. La o propunere făcută s'a hotărât trimiterea unei adrese din partea societății la ministrul de finanțe, ca în locul acestor bani primitivi să dispună a se face bani noi și corespunzător. Tot odată numita societate își imbie conlucrarea pentru înfrângerea unor planuri artistice necesare spre scopul arătat.

Ministrul Hegedűs între Săcui. La vizitarea camerei de comerț și industrie din Murș-Oșorheiu, ministrul maghiar de comerț Hegedűs a făgăduit că în primăvara aceasta va face o vizită în Săcui. În urma vestii îmbucurătoare, Săcuii din Murș-Oșorheiu se prețur din greu să primească pe ministrul maghiar de comerț. În țara lor. Li vor arangea o expoziție din produsele industriei locale în muzeul de industrie al Săcuii.

Kossuth și „floarea națiunii“. Zilele trecute tinerimea maghiară de la universitatea din Budapesta a rugat pe profesorul din sălele de propunere. Numai profesorului Concha (de la drept) — zice „Bud. Hirl.“ — i'a succedat să imblânzească pe câțiva, ca să i' asculte prelegerea și în ziua lui Kossuth.

națiunii a izbucnit în abuzuri asurzitoare și prin lămurirea sa a scos pe rând pe profesorii din sălele de propunere. Numai profesorului Concha (de la drept) — zice „Bud. Hirl.“ — i'a succedat să imblânzească pe câțiva, ca să i' asculte prelegerea și în ziua lui Kossuth.

Mereuri după amiază însă „floarea“ nației maghiare s'a produs indeoseb. Sute de îns, intruniți în societatea lor „Egyetemi Kör“ — universitarii maghiari din Peșca în mijlocul unui șgomot și sbierături au protestat patrioticește împotriva universităților șvabi ungureni de la universitatea din Viena, care au „cutezat“ să declare, că ei sunt nemfi. Au luat un proiect de rezoluție tinerii maghiari. În trei puncte, prin care lovește în felu lor în „trădătorii“ Șvabi și i' defaimă în lume. — Ear' după isprava aceasta, tot cu sutele, s'au dus apoi la Teatrul național, unde au demonstrat în toată turbarea lor în contra intendatului Keglevich, pentru-că acesta nu li-a dat pe Jászai Mari la ziua lor de 15 Martie! S'a amestecat însă și poliția, care i'a imprăștiat, deținând pe următorii neașși fit ai lui Arpad: Fressburger Ignáz, Fuchs Izof, juriști și Steiner Sigmund, student tehnic.

„Nădlăcena“, frumosul institut de credit și economii și-a ținut Duminică adunarea generală, în care cu unanimitate s'a hotărât asupra tuturor afacerilor și tot cu unanimitate s'au făcut alegerile așa: în direcțiune: Marginean Nicolae, Roman Lazar, Patean Nicolae tiner, George Drăgan, Ioan Barb. În comitetul de supraveghiere protopresbiterul Bosintean Alexandru.

Avis. În Panciova sunt multe școale populare, toate de stat. Invățătorii s'rbți sunt mulți, Români nici unul. Ar fi bine ca invățătorii nostri, mai virtos carl știu cântările bisericesti să se intereseze de posturile de invățătorii la școalele din Panciova, care devin vacante, și să-și substearnă recursese la comitetul administrativ al orasului Panciova, pentru dobândirea posturilor vacante.

Cum emigrează Evreii din România? De un timp încoace se face mare șvon în o parte a țării pe t m emigrării Evreilor din România, cărora li se face imposibilă viața acolo. Fapt e, că foarte multe pasapoarte s'au scos din partea Evreilor, sub pretext că vor să emigreze. Dar... s'a constatat în câteva cazuri, că aceste pasapoarte au menirea să contrabandeze imigrarea în România pentru Jidoii din Galizia și Rusia. — Asta încă ar fi una!

O comună pustie. Foile maghiare publice știrea, că comuna Jibău (din Ardeal) zilele acestea a ars cu desăvârșire. Focul s'a lăsat atât de repede, că ori ce silințe de a l' șinge s'au dovedit zadarnice. Abia cu șaput de flagel câteva case și castelul baronilor Wesseényi, care stă la loc mai înalt. Intre mulțimea caselor pustiite sunt și biserica și școala. — Miseria, în care se găsesc acum locuitorii, e îngrozitoare.

Prelegere din viitor s'a ținut în Măderat în 11 Martie: „Despre tunsul rațional“ de către un profesor de la școala de viitor din Miniș. Prelegerea a fost ținută în limba maghiară, ear românește a fost tradusă și explicată de dl invățător Petru Vancu din Măderat. A fost de față un număr foarte mare de săteni; ba au luat parte chiar și străini din împrejurime.

Vinul de mere. Franța, deși produce mult vin de struguri, totuși producțiunea vinului de mere e acolo de tot mare. În anul 1896 a produs 8 milioane de hectolitri, în 1897: 6 milioane, în 1898: 10 milioane. Economii nostri, care locuiesc pe la munți, având poame destule, în loc de a le prăpădi lesne la neguțatori, care le trimit în străinătate, ar face mai bine și ei să-și facă vin din ele, câștigând o beutură sănătoasă, răcoritoare și care ar pută înlocui vinarsul de spirit cel otrăvicios, și care, lăsat să se acruască, dă un oțet plăcut și principiu sănătos omului, nu ca oțetul fabricat, care pricinuește multe boale de stomac.

Nepotul lui Krüger. Secretarul ministeriului de externe al Statelor-Unite (Ame-

rica), Webster Davis, care nu de mult s'a întors din Pretoria acasă la New York, povestește un caz interesant, care caracterizează de tot frumos pe poporul bur. Căștorind cu trenul dela Ladysmith la Pretoria, secretarul american a nimerit tocmai în cupăul, unde se găsea și un tiner soldat bur, de 15 ani, rănit de moarte. Tinerul era un nepot al presidentului Krüger și în urma rănii primite în războiu — dînsul rourise înainte de a ajunge în Pretoria. În clipa din urmă a vieții sale, tinerul viteaz rănîit a pronunțat următoarele celor din giurul său: „Spuneți mamei și bunicii mele, că nu mă întristez de loc că mor așa de tiner, pentru-că mor pentru patria mea.“ Secretarul Webster însuși a dus doamna Krüger o suvață din părul tinerului nepot. Și bîtrâna soție a presidentului Krüger a exclamat: „Fiica mea poate să fie mândră, că a născut un asemenea băiat!“

„Lugoșana“, institut de credit și economii, societate pe acții în Lugoș, și-a scos într'un frumos fascicol Bilanțul dimpreună cu raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul 1899.

Vitelius. Sub acest titlu cetim în „Bunul Econom“: Nu e aici vorba de împăratul Vitelius, ci de un purcel gras, expus la expoziția de animale grase, ținută în luna trecută la Paris. Premiul întâiu l'a câștigat un bou de 44 de luni, și greu de 1088 kilograme. De sigur, animal frumos, dar totuși oamenii se întrebau: „Dar pe Vitelius vèzutu-l'ai?“ — „Da, să vezi pe Vitelius! Vitelius este, sau mai bine zis a fost, un purcel de tot ciudat numai de nouș luni, însă greu de 305 kilograme! Cine nu a vèzut acest monstru tăvălit pe paie, nu are ielele ce e un porc gras! Toată expoziția a fost o vedenie frumoasă, dovedind până la ce înălțimi ajung oamenii în cultivarea după știință a vitelor. Și câte narale s'au făcut cu acele vite, ear au plătit din greu osteneala și grija pusă pe ele de stăpânii lor!“

Diamantul lui Krüger. Un ziar francez scrie, că Krüger, președintele republicii Transvaal, are un diamant, care valorează opt milioane de franci. Această peatră prețioasă dînsul a căpătat-o de la un bîtrân Zuluș, pe care-l scăpase odată de la moarte.

Ploaie de raci. — Până acum se știa numai de ploaie naturală, de ploaie cu broște și cu țecuste, dar eată o altă ploaie, ce nu se cunoștea până acum. Locuitorii din Saint Laurent de Eaux (Loire et Cher, Franța) au fost martori, acum câtva timp, la un fenomen curios, ce i'a minunat cu drept cuvânt; la trei oare după amiază, pe când timpul era foarte liniștit, o negură vijelioasă a venit despre mezz noapte, lăsând în urma sa pe o întindere aproape de un chilometru pământul acoperit cu o enormă cantitate de mici raci de mare, pe care soarele li uscasse în timpul căștoriei lor prin aer. Fiecare locuitor se puse atunci să umplă sacii din acești raci ciudați.

De vânzare. Locuitorul Sava Pălincș din Arad (suburbiul Pârneaș), ulița Miklós 67, are de vânzare: 1 casă (parterre) cu două odăi spațioase, cuhnă, grajd în curte pentru cai și grădină îndestulătoare; tot la același număr mai are de vânzare: alte două locuri potrivite pentru case și grădini. — Cei interesați să se adreseze la numitul proprietar, de unde toate le pot cumpăra din mână liberă.

„Foia Pedagogică“, valoroasa revistă redigată de dnii profesori Dr. D. P. Barcianu, D. Comșa și Dr. I. Stroia, apare deja în al IV-lea an (în Sibiu), și are în Nr. 3 (de pe luna Martie) următorul cuprins: Reforma în învățământul din istoria naturală în școalele populare, de Dr. D. P. Barcianu (Urmare și încheiere). — Modele de lecțiuni: Mugurii, lecțiuni din istoria naturală, de invățătorul George Maican. — Invidia la Români și urmările ei, de Inv. Ilie Georgescu — Din literatura școlară de D. C. — Informațiuni. — Felurimi. — Corespondență — Se abonează la Tipografia arhidieceșană în Sibiu cu 6 coroane pe

an. O recomandăm cu căldură invățătorilor nostri.

Avis.

Rugăm pe toți abonații nostri restanțieri să binevoiască a-și achita de urgență datoria ce au către

ADMINISTRAȚIE.

Poșta redacției.

George Bustoș, Sasca-montană (Nr 271): Afaceri de acestea numai un avocat le poate descurca.

Tr. Popovici, Bănești. Nu mai găsim „mulțumita publică“. Trimite-ți-o încă odată și vom publica-o îndată.

St. Albu, Recița. Ar fi mai bine ca întâmpinarea aceasta s'o trimiți d'a dreptul dlui Dr. Șpan, căci în foaia d-sale a apărut articolul la care răspunzi.

I. C. Cladova. Primit. Mai târziu ceva. Alba-Iulia. Am publicat deja de atâtea ori în afacerea nelăntegirii acestui protopopiat, că am reveni acum nu mai știm pentru a cătea-ora. Trimiteți delegație la Sibiu, că prin foț, așa se vede, e zadarnică lupta.

P. Terenț. Primit. Șicula. Lucruri atât de urte ca cele petrecute cu Inv. G. B. nu se pot publica. Faceți arătare la consistor.

Nădlac. Reclama numai cu taxă se poate publica.

S. C. Șugag. Numai plătiind o taxă s'ar pută publica.

Posta administrațiunei.

Dlul George Halmégim în Măderat: Cartea de adrese a tuturor firmelor din Ungaria costă 15 fl. și a tuturor firmelor din Austro-Ungaria costă 50 fl. Se pot procura prin noi adăugându-se și șpesele de porto.

Dlul Pavel Grada în Târnova: Abonamente primim ori când, eară foaia de Duminică o expedim totdeauna cu începerea anului sau cu începerea semestrului 1-a Iulie. „Tribuna Poporului“ de toată ziua însă, cu începerea fiecărei luni.

Dlul Iacob Ciuman în Varadia: Pe anul trecut ați plătit-o, noi v'am cerut pe anul acesta, fiindcă abonamentele se plătesc înainte.

Dlul Alex. Gușu în Năidas: Nu sunteți cu nimic în restanță până acum.

Dlul Nistor Bosioc în Berliste: Nu se poate publica; procură-ți „Amicul Poporului“ cartea de legi și acolo găsești ce-ți trebuie. O capeti la administrația foaiei noastre cu 1 cor. și 10 bani porto postal.

Dlul Ioan Bercea în Ciuchiciu: 4 coroane ce i'ai trimis în Ianuarie a fost pe anul trecut, 1899, ear' pe anul acesta nu ni'ai trimis nimic și abonamentele se plătesc, la toate foile, din lume înainte.

Dlul Vaslu Mihailu în Luncoiu-de-sus. Cele 4 coroane a fost pe 899 pe care an n'ai fost plătit nimic, ear' ce ne'ai trimis acum 2 cor. e pe jumătatea I. din anul acesta.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (10) chilograme).

Prețurile dela 23 Martie n.

În Arad:

Grăul cel mai bun . . .	cor. 6 90—7 20.
Grău mijlociu	„ 6 80—6 90.
Cucuruz	„ 4 60—4 70.
Șecară	„ 5 30—5 40.
Orz	„ 5 30.
Ovș	„ 4 30—4 40.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Sirianu.

5853. sz.

1899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróság mint tkvi hatóság ezennel köz-
hírré teszi, hogy az aradi gör. kel. román egyházmegyei alapokat kezelő
Consistoriuma aradi végrehajtatónak Moczokán Floricza férj. Pintye Pe-
truné kakaói végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és
járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán
az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir. járásbírószág kertletében fekvő
és a szőlős-csigereli 342. számú tkjvben A. I. (702. 703.) 1821. 1900/a
1221/a, 2107—2108/b és 2339/a hrzi számú ingatlanok özv. Moczokán
Floricza Pintye Petrunét illető fele része 383 frtban megállapított kikiál-
tási árban az 1900. évi május hó 25 ik napján délelőtti 10 órakor Szőlős-
Csigerel köz-égházánál megtartandó nyilvános árverésen következő fel-
tételek alatt fog eladatni u. m :

1.) Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétetik, az elárverezendő
ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

2.) Árverezési kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át,
vagyis 38 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én
3333. sz. a. kelt ig. zsáügyi miniszt. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes
érték apirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz.
107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelye-
zésével kiállított elősmervényt átszolgáltatni.

3.) Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az
első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a más-
odikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, minden egyes vételári
részlet után az árverés napjától számított 60% kamatokkal együtt sza-
bályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december hó 6-án 39425.
I. M. sz. a. kelt. rendeletében előirt módon a buttyini m. kir. adóhivatal-
nál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbírószág tkvi hatóságánál, Moroda, Gyarmata és Szőlős-Csigerel
községek községi előljárásgainál megtekinthetők.

Borosjenőn a kir. járásbírószág tkvi hatósága, 1899. évi október
hó 5-én.

426 1—1

Bittó, kir. járásbíró.

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

428 7—

IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni :

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel,
mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a. ;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum : asigurări de
capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele:
Arad, Bichis, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etșgiul II)
precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari
de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele
mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de
15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi,
de asemenea la dorință anticepez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși
i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de impru-
muturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprie-
tari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adre-
seze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4¹/₂ și 5%

pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de împrumut pe imobile și moșii

220—69

Szűcs F. Vilmos

ARAD, Fő-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

H. Rosenblüh și soț,

în Arad, Piața-Libertății 19.

Novitățile noastre în
stofe de primăvară

au sosit și le avem în asorti-
ment bogat

Mostre în provincă tri-
mitem gratuit.

Se pot căpăta în mare asorti-
ment : covoare, perdele, plapome,
saltele de cea mai bună
calitate.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

Pânză și pânzături pentru masă,
steigară, damaste și stafire
(truso) pentru mirese le avem
solid confecționate și în
asortiment bogat și per-
manent în deposit . . .

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

Cioredi împletiti de robi pentru
dame, bărbați și copii, pe lângă
toată urcarea conținuș a prețu-
rilor, procurându-i în con-
dițiuni favorabile, în con-
vîndem și mai departe
tot cu prețurile cele
vechi.

Mănuși glace de Praga pentru dame, cu
trei nasturi, părechia 85 cr.
Veritabile mănuși de Carlsbad pentru dame,
cu patru nasturi, părechia 95 cr.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

425 1—5

Conducătorul prăvăliei: George Jankovits.